

der er opført Boliger, hvortil der bo indtil 2,500 Mennesker paa eet Sted, og hvor en eneste Vært har Dvsynet og har at paase, at ingen Fremlete sfer. Jeg er selv Direktør for et Selskab, som har 115 Leiligheder, og jeg kan forsikre det ærede Medlem, at der i disse ikke bor En til Vete hos den virkelige Veter, og til at overholde dette er der kun en Inspektør, en Vicevært, der passer paa. Se vi paa Vægeforeningens Boliger, da bor der over 2,500 Mennesker der, og der overholdes med Lethed det, som det er sagt, er saa overordentlig vanskeligt for den enkelte Vært at overholde; fordi en enkelt Vært er en Kjærling, skal man dog ikke antage, at alle ere det. Den ærede Rigsdagsmand havde som Gjæmmel en Taxationsmand, og det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) havde en Amtskirurg eller en Distriktskirurg. Jeg skal nu vende mig til det Foredrag, som blev holdt af det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds, som vistnok var meget velvillig mod Menigmand, men rigtignok stod paa et aldeles forskjelligt Standpunkt fra det, som Loven staar paa; han talte om Gøt, Loven om noget ganske Andet. Han talte om overhovedet at hjælpe de Fattige; vi tale her om funde og billige Boliger, som kunne blive til Nytte for Menigmand. Naar det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds ikke har fattet eller villet gaa ind paa det, der er vort Standpunkt; er det naturligt, at han taler paa den Maade, han gjør. Hvis det ærede Medlem stillede sig paa samme Standpunkt som Loven, der gaar ud paa, at gode, funde, rummelige Boliger ere et overordentlig vigtigt Moment i Arbejdsmandens Liv, og hvis han saa mener, at vi paa en fornuftig Maade maatte fremme dette Maal, saa kunde han ikke tale saaledes og sige: Lad os se paa de enkelte Familier og sige: de og de Familier bør bo uden Afgift, hvor de end bo, thi det er øiensynligt, at ikke en eneste Bolig vilde blive bygget derved, saa fik nok Arbejderen Lov til at bo i de samme usle Boliger som nu, med mindre Nogen skulde være saa venstabelig at overlade dem for en ringe Vete en Leilighed paa 8—900 Rd. for at slippe fri for Bygningsafgift, men det tror jeg dog ikke, at Nogen vil gjøre. Det ærede

Medlem omtalte, at enkelte Personer efter vort Forslag kunde blive frie, men der staar jo udtrykkelig: „en Familie“, og hvorledes saa enkelte Personer kunne blive frie, indser jeg virkelig ikke. Det ærede Medlem vil vist indrømme mig, at de Indvendinger, han fremførte, væsentlig bestode dert, at han samlede alle de — hvad Holberg kalder — „kurtose“ og ganske specielt forunderlige Tilfælde, som kunne finde Sted, men det er virkelig ikke dem, hvorfra vi skulle gaa ud, naar vi vilde give en Lov. Der kan ikke tænkes en meningsfuld Foranstaltning, uden at den kan medføre et enkelt eller flere uheldige Tilfælde. Kjender det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds en eneste Lov her i Landet, som ikke har medført uheldige Følger paa et eller andet Punkt? Nei, Spørgsmaalet er, om Loven, der gives, i det Hele taget er til Gavn for Folket; det er dette, vi skulle tale om her, og ikke komme med kunstige Spørgsmaal. Fordi der kunde tænkes nogle sjældne og neppe mulige Tilfælde, skulle vi dog ikke derfor prøve paa at gjøre Undtagelsen til Regel; men det gjør det ærede Medlem i sit Foredrag, og saa argumenterer han derfra mod Forslaget. Sammenligning mellem Helsingør og Næstved er et Stykke Statsøkonomi, som er høist mærkverdigt. At man ikke giver Frihed for Bygningsafgift, fordi der ingen Bygninger er af den omhandlede Beskaffenhed, det er mærkeligt! Det kommer alene af den Grund, at der ingen saadanne Bygninger er. Hvis man vilde gaa videre i Texten og sige, at Folk i Helsingør ogsaa skulle være frie for Afgift, idet man gav Leiligheder paa 2—300 Kvadratalen frie, saa kunde det ærede Medlem sige: Se, saaledes smide 3 Eders Belgjerninger ud i Slæng. Der er Strækninger i Kjøbenhavn, hvor der næsten ingen saadanne Boliger findes, Strækninger, der have mange hundrede flere Indvaanere end denne eller hin Kjøbstad. Det ærede Medlem maa nemlig vide, at der er 30 Kjøbstæder, som ikke have saa mange Indvaanere, som St. Pederstræde. Vi have bestandig tilstøttet at skaffe Boliger, der vare funde og gode og dog billige, og at de ere funde i Helsingør, naar de ere større, maa man dog gaa ud fra. Det ærede Med-